

ת"פ 7194/09/21 - מדינת ישראל נגד אלומקון סי.אל. בע"מ, נסי בכור, יוסף אדם

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו
ת"פ 7194-09-21 מדינת ישראל נ' אלומקון סי.אל.
בע"מ ואח'

לפני בעניין:	כבוד השופט אורן שגב המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד דן טוניק
נגד הנאשמים		1. אלומקון סי.אל. בע"מ 2. נסי בכור 3. יוסף אדם ע"י ב"כ עוה"ד ירון אלירם

גזר דין

1. ביום 10.04.22 הודיעו הצדדים, כי הגיעו להסדר, לפיו הנאשמים יודו בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום, וכי כל צד יטען לעונש באופן חופשי. לפיכך, בהכרעת הדין מהיום, הרשעתי את הנאשמים בעובדות המיוחסות להם, כדלקמן:

נאשמת 1:

העסקה ללא ביטוח רפואי - עבירה על סעיף 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להלן - **חוק עובדים זרים**); אי הפקדת פיקדון לעובד זר שהוא מסתנן - עבירה על סעיף 2(ב)(8) לחוק עובדים זרים (28 יחידות עבירה).

נאשמים 2 ו-3:

הפרת אחריות נושא משרה - עבירה על סעיף 5 + 2(ב)(3), (8) לחוק עובדים זרים.

2. עוד סוכם, כי מטעמי יעילות, הצדדים יגישו את טיעוניהם לעונש בכתב (28 יחידות עבירה).

טיעוני המאשימה

3. לטענת המאשימה, הערך החברתי שנפגע כתוצאה מהעבירות שבוצעו הוא מדיניות ההגירה ומדיניות התעסוקה של מדינת ישראל ושמירה על זכויות עובדים זרים.
4. ביחס למספר יחידות העבירה, טענה כי היא מציעה לראות במסכת העבריינית, שכוללת עבירות העדר ביטוח רפואי ל- 12 עובדים זרים, "ארוע אחד" בגינו ייקבע מתחם עונש אחד, ואת העבירות שבוצעו בגין אי הפקדת פיקדון ל- 2 עובדים זרים למשך 8 חודשים כל אחד, כ"ארוע אחד נפרד", בגינו ייקבע מתחם ענישה נפרד.
5. המאשימה הוסיפה בהקשר זה, כי יש להפריד בין שני סוגי העבירות משום שעבירת אי הפקדת פיקדון היא עבירה מתחדשת בכל חודש וחודש, וזאת בניגוד לעבירה של אי קיום ביטוח רפואי, שמתייחסת לכל תקופת ההעסקה. בנוסף העבירה של אי הפקדת פיקדון היא בעלת אופי שונה ונזק מצטבר שהולך וגובר עם הזמן מבחינת הערך החברתי הכפול שנפגע: פגיעה במדיניות הכלכלית והתעסוקתית של מדינת ישראל ופגיעה במדיניות ההגירה ובנוסף פגיעה בזכויות הסוציאליות המינימליות של העובד הזר. הפקדת הפיקדון נועדה לתכלית כפולה: מחד גיסא הבטחת זכויותיו של העובד הזר ומאידך גיסא מתן תמריץ ליציאתו של המסתנן את גבולות הארץ. מכאן שאי הפקדת הפיקדון מידי חודש מעצימה ומכפילה את הפגיעה והנזק שנגרמו לערכים החברתיים המוגנים שהופרו בביצוע העבירה.
6. ב"כ המאשימה הוסיף, כי יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם לעבירות בשים לב למספרן, לתדירותן ולזיקה ביניהן, והפנה בעניין זה לפסיקת בית הדין הארצי לעבודה בע"פ (ארצי) 29843-01-21 **מדינת ישראל נ' מאפית אורן משי בע"מ** (02.05.2020) וכן בע"פ (ארצי) 57160-01-14 **מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ** ולפסקי דין נוספים, שפורטו בסעיף 11 לכתב הטיעונים.
7. אשר למתחם הענישה ההולם, הוסיף, כי המדינה הכירה בעבירות שהוצעו ע"י הנאשמים כעבירות כלכליות וכ"מכת מדינה" וכי הענישה צריכה להיות מרתיעה, בהתאם. עוד הוסיף, כי המאשימה לקחה בחשבון את העובדה שהנאשמים הסירו את המחדלים לאחר הגשת כתב האישום, הודו במעשיהם ובכך חסכו זמן שיפוטי.
8. לאור האמור לעיל, הציעה המאשימה כי מתחם הענישה יהיה כדלקמן:

ביחס לנאשמת 1

- ביחס לעבירות של היעדר ביטוח רפואי - קנס בין 60,000 ₪ ל- 180,000 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירות דומות למשך 3 שנים, תוך קביעת קנס מותנה בסך 116,800 ₪;
- ביחס לעבירות של היעדר פיקדון לעובד זר - קנס בין 80,000 ₪ ל- 128,000 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירות דומות למשך 3 שנים, תוך קביעת קנס מותנה בסך 116,800 ₪;

ביחס לנאשמים 2 ו- 3

- ביחס לעבירות של הפרת אחריות נושא משרה לעבירה של היעדר ביטוח רפואי - קנס בין 10,000 ₪ ל- 80,000 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע עבירות דומות למשך 3 שנים, תוך קביעת קנס מותנה בסך 58,400 ₪;
- ביחס לעבירות של הפרת אחריות נושא משרה לעבירה של היעדר פיקדון לעובד זר - קנס בין 10,000 ₪ ל- 50,000 ₪

והתחייבות להימנע מביצוע עבירות דומות למשך 3 שנים, תוך קביעת קנס מותנה בסך 58,400 ₪;

9. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, טענה המאשימה, כי לחובת נאשמת 1 קנס מנהלי שהוטל עליה בדין עבירה משנת 2018, לגביו חזרה להליך מנהלי ושילמה סכום של 10,000 ₪.

10. אשר לעונש המתאים בתוך מתחם הענישה דלעיל, הציעה המאשימה כי יוטלו עליהם קנסות כדלקמן:

ביחס לנאשמת 1

ביחס לעבירות של היעדר ביטוח רפואי (ביחס ל- 12 עובדים זרים) - קנס בסך 69,000 ₪;

ביחס לעבירות של היעדר פיקדון לעובד זר (ביחס ל- 2 עובדים זרים למשך 8 חודשים כל אחד) - קנס בסך 64,000 ₪;

ביחס לנאשמים 2 ו- 3

ביחס לעבירות של הפרת אחריות נושא משרה לעבירה של היעדר ביטוח רפואי - לכל נאשם קנס בשיעור 36,000 ₪;

ביחס לעבירות של הפרת אחריות נושא משרה לעבירה של היעדר פיקדון לעובד זר - לכל נאשם קנס בשיעור 16,000 ₪.

טיעוני הנאשמים

11. הנאשמים הקדימו וטענו, כי נאשמת 1 העתיקה את מקום מושבה מאזור התעשייה בפתח תקווה למישור אדומים, והדבר הוביל להקפאת תשלומי ספקים ולהקפאת תשלום לביטוח רפואי עבור עובדים זרים. בסמוך לאחר הביקורת שנערכה במפעל כשעדיין היה בפתח תקווה, נמצאו ליקוים והנאשמת נדרשה לשלם קנסות כספיים. הנאשמים סברו כי הקנסות אינם מוצדקים וביקשו להישפט וכתוצאה מכך הוגש כתב אישום.

12. הנאשמים הדגישו כי היעדר ביטוח רפואי לעובדים היה לתקופה קצרה והוסיפו כי נפלה שגגה בכתב האישום ביחס לתקופת היעדר ביטוח ביחס לאחד העובדים. מכך, ביקשו ללמוד כי ביצוע העבירות לא נעשה בזדון. לכתב הטיעונים צרפו הנאשמים אישורים בדבר העברת תשלום לקופת הפיקדון במלואם (נספחים ב' ו- ג'). הנאשמים שבו והדגישו כי מדובר בכשל טכני ולא בכונת מכוון, וביקשו שלאור האמור לעיל ולאור הודאתם בעובדות כתב האישום, הקנסות שיוטלו יהיו על הצד הנמוך שלא יעבור את סך 5,000 ₪ ולא יעבור את סכום הקנסות שהושתו עליהם מלכתחילה.

13. עוד ביקשו לראות בכל העבירות כאירוע אחד ולקחת זאת בחשבון בקביעת מתחם הענישה, והוסיפו, כי הנאשמים 2 ו- 3 מנהלים מפעל תעשייתי בישראל המספק מקומות עבודה לעשרות רבות של עובדים ישראלים וזרים מתוך רצון לפתח את הייצור המקומי ומתוך הגשמת החזון הציוני, ולמעט העבירות המתוארות בכתב האישום, הנאשמת 1 תמיד העסיקה את כל עובדיה בהתאם לחוק ובצורה הגונה. לפיכך, אין צורך בהרתעתם והמינוח "מכת מדינה" אינו מתאים להם ולאופן התנהלותם.

14. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, טענו כי עובדי הנאשמת 1 הועסקו בהתאם לדיני העבודה בישראל.

עוד טענו כי הרשעתם עלולה להוביל לפגיעה של ממש בפעילות העסקית של הנאשמת 1, אשר עוסקת בתחום קירות מסך ומשמשת קבלן משנה מרכזי ומשמעותי בפרויקטים בתחום הבניה.

דין והכרעה

15. אקדים ואתייחס למתחם הענישה ואציין, כי מקובלים עלי טיעוני המאשימה, לפיהם הנאשמות עברו על חוק שנועד לשמור על מדיניות ההגירה של מדינת ישראל, כמו גם לשמור על זכויותיהם הבסיסיות של העובדים הזרים המועסקים ע"י מעסיקים ישראלים. אשר לחובת הפקדת פיקדון, אכן המחוקק ראה לנגד עיניו לא רק את עקרון השמירה על זכויותיהם של העובדים הזרים שהסתננו ארצה, אלא גם רצה לעודדם, בבוא היום, לעזוב את גבולות המדינה. העסקת עובדים זרים בניגוד להוראות החוק בהן הורשעו הנאשמות על פי הודאתן, אכן חותרת תחת מטרת החוק ותכליתו, ומקובלת עלי בהקשר זה טענה נוספת של המאשימה, לפיה מדובר בעבירות בעלות אופי כלכלי, שהענישה בגינן צריכה להיות הולמת ומרתיעה.

16. שיקול נוסף שהעלתה המאשימה, שמקובל עלי, הוא מספר יחידות העבירה, ובהתאם להלכה הפסוקה, מדובר בנתון שיש לקחת בחשבון לעניין קביעת מתחם הענישה, חרף העובדה שלדברי המאשימה עצמה, יש לראות את יחידות העבירה כ"אירוע אחד". עוד באותו עניין אציין, כי אין בידי לקבל את טענת הנאשמים, לפיה יש לראות בכל העבירות "אירוע אחד", וצודקת המאשימה כי יש לערוך הבחנה בין שני סוגי העבירות, וזאת מהטעמים שצינה בטיעוניה, אותם אני מאמץ.

17. אשר על כן, אני קובע כי מתחם הענישה הראוי בנסיבותיו של תיק זה הוא כדלקמן:

ביחס לנאשמת 1, בגין עבירת העסקה שלא כדין והיעדר ביטוח רפואי - בין 60,000 ₪ לבין 180,000 ₪, וביחס לעבירת ביחס לעבירות של העדר פיקדון לעובד זר - בין 80,000 ₪ ל- 128,000 ₪.

ביחס לנאשמת 2 - בגין עבירת העסקה שלא כדין והיעדר ביטוח רפואי - בין 10,000 ₪ ל- 80,000 ₪, וביחס לעבירות של העדר פיקדון לעובד זר - בין 10,000 ₪ ל- 50,000 ₪.

18. אשר לעונש הספציפי בתוך מתחם הענישה, החלטתי לחרוג לקולא ממתחם הענישה במקרה זה, ולהלן טעמי.

19. ראשית, אין חולק, כי הנאשמים הודו בהזדמנות הראשונה ובכך חסכו זמן שיפוטי ותשומות ניהול משפט יקרות מהמאשימה. החלטתם זו מהווה בעיני גם הפנמה של העבירות שבביצוען הודו; שנית, אין חולק, כי הנאשמים פעלו להסרת המחדל, ומדובר בעובדה שראוי לקחתה בחשבון במסגרת ההקלה בענישה.

20. שיקול נוסף ומרכזי שלקחתי בחשבון נוגע לכך שבמועד כתיבת גזר הדין, ישראל מצויה במצב של מלחמה מהקשות שידעה, שסופה עדיין לא נראה באופק. אנו מצויים ביום ה- 11 למלחמה, וכבר נשמע קולם של בעלי עסקים שונים שמתמודדים עם מחסור בידיים עובדות (בין היתר בשל גיוס המוני למילואים) ועם מיעוט לקוחות, וכפועל יוצא מכך, מקיטון משמעותי בהכנסותיהם.

21. מטבע הדברים, קשיים אלה אינם פוסחים על נאשמת 1 ועל שני מנהליה, ולכן, החלטתי שהעונש הראוי בנסיבות העניין יהיה שילוב של קנסות על הרף הנמוך, תוך החמרה משמעותית בקנס המותנה, ואבהיר.

22. דווקא משום שהנאשמת 1 היא עסק חי ופועל, ומתוך דאגה לכך שימשיך לפעול ולספק פרנסה לעובדים ישראלים וזרים כאחד, סבורני כי לקנס המותנה ממד הרתעתי ממשי לפרק זמן הארוך ביותר שהחוק מאפשר. וכך, האינטרס הציבורי בא על סיפוקו בהטלת קנסות כספיים מצד אחד (הגם שהם נמוכים משמעותית מהרגיל), ובהרתעה אפקטיבית ל-3 השנים הקרובות ע"י קביעת קנס מותנה גבוה מהרגיל מהמקובל. מדינת ישראל מצויה כעת במציאות חריגה ומן הראוי שהתייחסותו של בית הדין תחרוג אף היא מהמקובל בנסיבות העניין, תוך שמירה על עקרונות של הרתעה אפקטיבית.

23. החלטתי זו נסמכת מבחינה משפטית על ההלכה, לפיה התחייבות כאמור מהווה כשלעצמה עונש של קנס מותנה, הגם שמדובר בעונש הקל שבעונשים הקבועים בחוק העונשין (ראו דברי כב' הנשיא (בדימ') א. גרוניס בדנ"פ 8062/12 **מדינת ישראל המשרד להגנת הסביבה נ' חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ**, (2.4.2015).

24. זאת ועוד, בשים לב לחריגה לקולא בקנסות הכספיים, החלטתי, בהתבסס על המודל שנקבע בתיק ע"פ 52001-05-14 **טיב טעם רשתות בע"מ נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 01.08.16), להחמיר עם הנאשמות בנושא גובה ההתחייבות הכספית ולחייבן בקנס מותנה גבוה.

25. לאור כל האמור לעיל, בנסיבות המיוחדות השוררות בישראל במועד מתן גזר הדין, אני משית על הנאשמים את העונשים הבאים, תוך חריגה כאמור ממתחם הענישה:

נאשמת 1 - בגין העבירה של העסקה שלא כדין והיעדר ביטוח רפואי - קנס בסך 30,000 ₪, וביחס לעבירה של העדר פיקדון לעובדים זרים, קנס בסך 30,000 ₪.

נאשמים 2 ו-3, בגין העבירה של העסקה שלא כדין והיעדר ביטוח רפואי, קנס בסך 10,000 ₪ לכל אחד מהם, וביחס לעבירה של העדר פיקדון לעובדים זרים, קנס בסך 10,000 ₪ לכל אחד מהם (סה"כ - 20,000 ₪ לכל אחד מהנאשמים 2 ו-3).

26. הואיל והטיעונים לעונש הוגשו בכתב, אני מתיר לשלושת הנאשמים, ככל שיחפצו בכך, להגיש בתוך 30 יום מהיום בקשה לפריסת תשלום הקנסות. מטעמי יעילות ועל מנת שניתן יהיה להכריע בבקשה, ככל שתוגש, במהירות האפשרית, ב"כ הנאשמים ידאג לכלול בבקשה את תגובת ב"כ המאשימה.

27. כאמור לעיל, החלטתי להורות לכל אחד מהנאשמים לחתום על התחייבות להימנע מביצוע העבירות בהן הורשעו על פי הודאתם למשך התקופה המקסימלית הקבועה בחוק - 3 שנים. לפיכך, אני פוסק, כי הקנס המותנה ביחס לנאשמת 1 יעמוד על 467,200 ₪ (הקנס המקסימלי במכפלת 4 יחידות עבירה), וביחס לכל אחד מהנאשמים 2 ו-3 - 233,600 ₪ (הקנס המקסימלי במכפלת 4 יחידות עבירה), וזאת למשך התקופה המקסימלית הקבועה בחוק - 3 שנים.

אחרית דבר

28. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשמת 1: בגין העבירה של העסקה שלא כדין והיעדר ביטוח רפואי - קנס בסך 30,000 ₪, וביחס לעבירה של

העדר פיקדון לעובדים זרים, קנס בסך 30,000 ₪.

כל אחד מהנאשמים 2 ו-3: בגין העבירה של העסקה שלא כדין והיעדר ביטוח רפואי, קנס בסך 10,000 ₪, וביחס לעבירה של העדר פיקדון לעובדים זרים, קנס בסך 10,000 ₪.

בשים לב למצב הביטחוני השורר בארץ בשעה זו, הקנסות ישולמו בתוך 45 יום מהיום, אלא אם כן תוגש בתוך 30 יום מהיום בקשה לפריסת התשלומים. במקרה זה, תינתן החלטה מתאימה הכוללת את מועד התשלום הראשון.

29. כל אחד מהנאשמים יחתום על התחייבות להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע על פי הודאתו/ה בתיק זה למשך 3 שנים, כדלקמן:

נאשמת 1 - גובה ההתחייבות ביחס - 467,200 ₪;

נאשם 2 - גובה ההתחייבות - 233,600 ₪.

נאשם 3 - גובה ההתחייבות - 233,600 ₪.

כל אחד משני הנאשמים 2 ו-3 יחתום על ההתחייבות בשמה של נאשמת 1.

30. **המזכירות** תשלח את שוברי התשלום ואת ההתחייבויות לנאשמים באמצעות הסניגור, אשר יחזיר את ההתחייבויות כשהן חתומות בתוך 45 יום מהיום (בהתחשב במצב הביטחוני השורר כעת בארץ).

31. תשומת לב הנאשמים מופנית להוראות הכלליות הבאות:

א. ככל שמועד התשלום חל בשבת או ביום חג, עליהם **להקדים** את התשלום על מנת להימנע מקנסות ומריבית פיגורים.

ב. החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית הדין.

ג. ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.

· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592

או בטלפון 073-2055000.

ד. במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

ניתן היום, ג' חשוון תשפ"ד, 18 אוקטובר 2023, בהעדר הצדדים.